

Mines de carbó de can Cabassa

Ullastrell

Ubicació

Comarca:	Vallès Occidental
Lloc/Adreça:	Riera de Gaià-Castellar de can Cabassa, 08231
Emplaçament	A la riba de la riera de Gaià, sota la masia de can Cabassa de Viladecavalls
Alçada:	160 m

Coordenades:

Latitud:	41.53682
Longitud:	1.95524
UTM Est (X):	412850
UTM Nord (Y):	4598879

Classificació

Número de fitxa	08290-43
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Obra civil
Estil / època:	Contemporani
Segle	XIX
Estat de conservació	Regular
Notes de conservació:	L'accés al interior de les galeries és força complicat. Les estructures secundàries estan força malmeses.
Protecció	Inexistent
Accés	Difícil
Ús actual:	Sense ús
Titularitat	Privada
Titular:	Ref. Cad.: 08290A00100001
Autoria de la fitxa	Adriana Geladó Prat
Data de registre de la fitxa:	ds., 27/04/2013 - 02:00

Descripció

Mines de carbó situades al Castellar de can Cabassa i delimitades entre la riera de Gaià i el torrent de can Cintet, al nord del terme municipal. Estan ubicades a la riba de la riera, a uns 10 metres d'alçada respecte la seva llera, i estan excavades al terreny geològic. Presenten tres accessos diferenciats. El de llevant està actualment molt amagat per l'abundant vegetació i dóna accés a una petita galeria de mig punt, que marxa en direcció sud cap al interior. La galeria té una alçada d'uns 60 cm i una amplada d'uns 40 cm, tot i que no coneixem la seva longitud. L'accés de ponent també està cobert per la vegetació i actualment no s'hi pot accedir. Per últim, l'accés central és força més gran que els anteriors i està situat al costat d'una balma natural que forma la roca. Dóna accés a una galeria d'arc de mig punt que marxa tant en direcció est com oest, en paral·lel a la riera. Té una alçada aproximada de 1,50 m i una amplada d'uns 0,5 m, sense conèixer la seva longitud. Per últim, a llevant de la galeria petita, just on la riera gira, s'observa un tram de galeria esfondrada. És probable que es correspongui amb el final de la galeria de majors dimensions. Cal indicar que entre els accessos central i de ponent, a la mateixa riba, s'observen les restes d'una estructura de maons, disposada a mode de canalització o via. A uns 200 metres al sud-oest de les galeries, vorejant el Castellar, hi ha una barraca de mig punt excavada a la roca, que presenta una obertura rectangular amb el marxapeu de pedra i la porta de ferro. Al seu costat, a escassos metres de distància a llevant, s'observen les restes de diverses canalitzacions bastides en maons i en força mal estat de conservació.

Observacions:

És probable que la barraca fos utilitzada reutilitzada posteriorment a l'activitat de les mines. Al voltant de les mines, a la zona del Castellar de can Cabassa, s'observen diverses traces de carbó a la roca.

Història

A mitjans del segle XIX, el govern ordenà la inutilització de tota mena de balmes, coves i barraques existents a Catalunya per evitar que "la gent de malviure; els criminals perseguits per la llei; els contrabandistes(···)" s'hi poguessin amagar (Massagué, 1987: 8). El dia 19 de novembre de l'any 1850, els alcaldes dels pobles de l'antic districte de Terrassa reberen un document signat pel comandant militar de la zona, on se'ls donava el termini d'un mes per acomplir les instruccions governamentals. Amb data del 26 de desembre del mateix any, l'alcalde d'Ullastrell Josep Llabet, retornava l'escrit indicant els elements inutilitzats i la seva situació. Un d'aquests elements eren les mines de carbó de pedra de can Cabassa. Segons les indicacions de l'alcalde constaven "de tres galerías con tres entradas, las que se han obstruído" (Massagué, 1987: 8). La dada és significativa perquè ens indica que el 1850, les mines ja no s'explotaven. En relació a les mines i al topònim Ullastrell, Fusalba menciona que "les quasi llegendàries mines de carbó -hulla- que tal com diu la veu popular, propiciaren la nomenclatura del municipi on estaven enclavades: Ullastrell" (Fusalba, 1982: 33).

Bibliografia

FUSALBA, Mateu (1982). "D'Ullastrell a Terrassa, per la vall de Gaià i carena da Toudell". Al Vent, núm. 55, desembre 1982, Terrassa, p. 33-34. MASSAGUÉ, Josep (1987). "Balmes, coves i barraques". Ullastrell Ressó Local, núm. 126, juliol 1987, p. 8-9.

